

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра угорської філології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор УУННІ
Шпеник О.О.
«26» червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА УГОРСЬКА МОВА

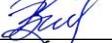
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) <i>(за наявності)</i>	035.071 Угро-фінські мови та літератури (переклад включно), перша – угорська
Освітня програма	Угорська мова та література. Англійська мова. Переклад
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Угорська

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасна угорська мова» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) (за наявності) **035.071 Угро-фінські мови та літератури (переклад включно)**, перша – угорська освітньої програми **Угорська мова та література. Англійська мова. Переклад.**

Розробники: Берта Е.Т., к.ф.н., доцент.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *угорської філології*

протокол № від « » червня 2025 р.

Завідувач кафедри Зикань Х.І.

Схвалено науково-методичною комісією УУННІ

протокол № 5 від «24» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Талабірчук О.Ю.

© Берта Е.Т., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 2	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 60	3	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,9 самостійної роботи студента – 1,9	6	
	Лекції:	
	20	
	Практичні (семінарські):	
	10	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	30	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасна угорська мова» є навчити студентів основним принципам та закономірностям граматичної будови сучасної угорської мови в аспекті її структури та функціонування, класичним та сучасним підходам до аналізу мовних одиниць та явищ, а також розвинути у студентів науково-лінгвістичне мислення, уміння орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації, розуміння природи граматичних явищ та процесів

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії угорської та англійської мов, що вивчаються.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати угорську та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту угро-фінських мов.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною, угорською та англійською мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Сучасна угорська мова» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Сучасна угорська мова», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною, угорською і англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ПРН 1
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН 2
Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	ПРН 3
Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	ПРН 5
Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	ПРН 6
Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	ПРН 7
Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію угорської літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	ПРН 8
Характеризувати діалектні та соціальні різновиди угорської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.	ПРН 9

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Сучасна угорська мова»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	ПРН 10
Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.	ПРН 11
Аналізувати й інтерпретувати твори угорської, української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі угро-фінських мов.	ПРН 13
Використовувати угорську, англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	ПРН 14
Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	ПРН 16
Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, проведення поточного та модульного контрольного оцінювання, оцінювання самостійної роботи, підсумкового семестрового контролю.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна та письмова.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усна.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	40	100
5	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	40	100
5	5	5		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	5	30
Самостійна робота	5	30	5	30
Модульна контрольна робота	5	40	5	40
Разом	15	100	15	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 60% від можливої кількості балів за поточну роботу. Модульна контрольна робота складається із теоретичних питань та перекладу. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 40. За перші три теоретичні питання максимальна кількість балів – 30 (10+10+10). Та 10 балів за практичне питання. Результати модульної контрольної роботи сумуються із балами, отриманими впродовж практичних занять та оцінювання поза аудиторної навчальної діяльності у ході поточного оцінювання: 60+40=100 балів.

Критерії оцінювання курсової роботи (проєкту) (у разі потреби)

Не передбачено навчальним планом

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

— **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;

— **«добре» (82-89 балів, В)** заслуговує студент, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;

— **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;

— **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує студент, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;

— **«задовільно» (60-63 балів, E)** заслуговує студент, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.

— **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється студенту, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

— **«незадовільно» (0-34 балів, F)** виставляється студенту коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Граматична будова угорської мови.

Тема 1. Загальні принципи граматичного аналізу. Поняття граматичної будови мови.

Тема 2. Основні критерії виділення частин мови. Повнозначні та службові частини мови.

Модуль 2. Граматичні властивості та категорії частин мови.

Тема 1. Граматичні властивості іменника. Прикметник.

Тема 2. Граматичні властивості дієслова. Граматичні категорії дієслова. Прислівник.

Тема 3. Службові частини мови.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1						
Тема 1. Загальні принципи граматичного аналізу. Поняття граматичної будови мови.	14	6	2			6
Тема 2. Основні критерії виділення частин мови. Повнозначні та службові частини мови.	14	4	2			8
Модульна контрольна робота	2					
Разом за модуль	30	10	4			14
Модуль 2						
Тема 1. Граматичні властивості іменника. Прикметник.	12	4	2			6
Тема 2. Граматичні властивості дієслова. Граматичні категорії дієслова. Прислівник.	12	4	2			6
Тема 3. Службові частини мови.	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	2					
Разом за модуль	30	10	6			16
Разом за семестр	60	20	10			30

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальні характеристики мови як функціональної системи.	2	
2	Лексико-граматичні класи слів. Проблема частин мови.	2	

3	Повнозначні та службові частини мови.	2	
4	Граматичні властивості іменника. Прикметник.	2	
5	Граматичні властивості дієслова. Граматичні категорії дієслова. Прислівник.	2	
Разом		10	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Системний та структурний підходи до вивчення мови. Основні критерії виділення частин мови.	8	
2	Повнозначні та службові частини мови.	8	
3	Іменник, прикметник. Категорії, види та час дієслів. Прислівник.	8	
4	Граматичні властивості службових частин мови.	6	
Разом		30	

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: комп'ютер, інтерактивна дошка, проектор, навчальна платформа Moodle (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. A magyar nyelv könyve. Szerk. A. Jászó Anna. – Budapest, 2004.
2. A mai magyar nyelv rendszere. Leíró magyar nyelvtan. Szerk.: Tompa József. – Budapest, Akadémiai Kiadó, 1961.
3. Fejezetek a magyar leíró hangtanból. Szerk.: Bolla Kálmán. – Budapest, Akadémiai Kiadó, 1982.
4. Gósy Mária. Fonetika, a beszéd tudománya. – Budapest, 2004.
5. Kassai Ilona. Fonetika. – Budapest, 1998
6. Laziczius Gyula. Fonetika. – Budapest, 1979.
7. Magyar grammatika. Szerk.: Keszler Borbála. – Budapest, 2000.
8. Misad Katalin: Feladatgyűjtemény. Szófajtan, alaktan. Szenci Molnár Albert Egyesület. – Pozsony, 2024
9. Adamikné Jászó Anna szerk.: A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Bp., 1997.
10. Bencédy József–Fábián Pál–Rács Endre–Velcsov Mártonné. A mai magyar nyelv. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1968
11. Hajdú Mihály: A csoportnyelvekről. Magyar Csoportnyelvi Dolgozatok. 1. sz., Bp., 1980.
12. Keszler Borbála: A mai magyar nyelv. Budapest, Tankönyvkiadó, 1987.
13. Rác Endre–Szathmári István. Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből. Budapest, Tankönyvkiadó, 1980.

Допоміжна література

1. Balogh Judit. A főnév. // Keszler Borbála szerk. Magyar grammatika. – Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.
2. Bencédy József-Fábián Pál-Rácz Endre-Velcsov Mártonné A mai magyar nyelv rendszere. – Budapest, Tankönyvkiadó, 1988.
3. Bokor József. Szófajtan. // A . Jászó Anna szerk. A magyar nyelv könyve. – Budapest: Trezor Kiadó, 2004.
4. Csernicskó István – Karmacsi Zoltán Szófajtan és morfológia Jegyzet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatói számára. Beregszász, 2008
5. Imre Samu–Temesi Mihály A szófajok. // Tompa Mihály szerk. A mai magyar nyelv rendszere. Leíró nyelvtan. I. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1970
6. Kugler Nóra – Laczkó Krisztina. A névmások. // Keszler Borbála szerk. Magyar grammatika. – Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.
7. Lengyel Klára. Az ige. // Keszler Borbála szerk. Magyar grammatika. – Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.
8. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2005.

Інформаційні ресурси

1. http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/31Lakatos/Digi_TK_v2/Szofajtan/szof_es.htm
2. https://www.kmf.uz.ua/hun114/images/konyvek/Csernicsko_Karmacsi_Szofajtan_es_morfologia.pdf
3. <http://mek.oszk.hu/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)